

Sygn. akt VI GC 1373/18/3

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Kucharczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2019 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

M. S.,

M. T. (1)

przeciwko:

(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powodów uprawnionych solidarnie M. S. oraz M. T. (1) kwotę 15 666,34 zł (piętnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych i trzydzieści cztery grosze) oraz kwotę 8 205 EUR (osiem tysięcy dwieście pięć euro) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot:

- 1 143,90 EUR (jeden tysiąc sto czterdzieści trzy euro i dziewięćdziesiąt eurocentów) od dnia 9 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,

- 651,90 EUR (sześćset pięćdziesiąt jeden euro i dziewięćdziesiąt eurocentów) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- 861 EUR (osiemset sześćdziesiąt jeden euro) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- 528,90 EUR (pięćset dwadzieścia osiem euro i dziewięćdziesiąt eurocentów) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- 861,90 EUR (osiemset sześćdziesiąt jeden euro i dziewięćdziesiąt eurocentów) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- 2 757 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt siedem złotych) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- 2 343,08 zł (dwa tysiące trzysta czterdzieści trzy złote i osiem groszy) od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia 21 marca 2018 roku,

- 2 029,50 zł (dwa tysiące dwadzieścia dziewięć złotych i pięćdziesiąt groszy) od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 353 EUR (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt trzy euro) od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 414,50 EUR (jeden tysiąc czterysta czternaście euro i pięćdziesiąt eurocentów) od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 602,70 EUR (sześćset dwa euro i siedemdziesiąt eurocentów) od dnia 3 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 787,20 EUR (siedemset osiemdziesiąt siedem euro i dwadzieścia eurocentów) od dnia 3 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 968 zł (jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych) od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 230 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 045,50 zł (jeden tysiąc czterdzieści pięć złotych i pięćdziesiąt groszy) od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 845 zł (jeden tysiąc osiemset czterdzieści pięć złotych) od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
 - 1 960 zł (jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt złotych) od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów uprawnionych solidarnie kwotę 6 106,00 zł (sześć tysięcy sto sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 1373/18/3

UZASADNIENIE

Powodowie M. T. (2) i M. S. w dniu 18 marca 2018 r. wnieśli przeciwko (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w W. pozew o zapłatę kwoty 18 009,42 zł oraz 8 205 euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot jak w petitum pozwu oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Następnie pismem z dnia 26 marca 2018 r. powodowie ograniczyli powództwo domagając się zasądzenia kwoty 15 666,34 zł (w tym kwoty 2 831,34 zł stanowiącą równowartość 40 euro tytułem rekompensaty za odzyskiwanie należności) oraz kwoty 8.205 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych naliczanych od kwot:

- 1 143,90 EUR od dnia 9 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,
- 651,90 EUR od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 861 EUR od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 528,90 EUR od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 861,90 EUR od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 2 757 zł od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 2 343,08 zł od dnia 7 stycznia 2018 roku do dnia 21 marca 2018 roku,

- 2 029,50 zł od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 353 EUR od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 414,50 EUR od dnia 30 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,
- 602,70 EUR od dnia 3 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 787,20 EUR od dnia 3 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 968 zł od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 230 zł od dnia 16 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 045,50 zł od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 845 zł od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,
- 1 960 zł od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty.

Nadto o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że prowadzą działalność gospodarczą, w zakresie transportu w kraju i zagranicą. Pozwana prowadzi działalność w tożsamym zakresie. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej strony w dniu 29 sierpnia 2017 r. nawiązały współpracę w zakresie przewozów krajowych i międzynarodowych. Kontakt odbywał się mailowo, albo ustnie. Strona powodowa, po każdej wykonanej usłudze wystawiała na rzecz pozwanej fakturę VAT wraz z dokumentami przewozowymi. Po 2 miesiącach współpracy pozwana zaprzestała regulowania należności z tytułu wykonanych przez powodów usług transportowych. Nadto powodom należne jest świadczenie tytułem rekompensaty za odzyskanie należności. Pismem z dnia 13 lutego 2018 r. oraz 28 lutego 2018 r. powodowie wezwali pozwaną do uregulowania należności, jednak pisma okazały się bezskuteczne.

W dniu 14 maja 2018 r. w sprawie o sygn. akt VI GNc 817/18 referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Tychach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana (...) z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że powództwo zostało wytoczone przedwcześnie, albowiem powodowie uchybili 3 miesięcznemu terminowi liczonego od daty doręczenia wezwania do zapłaty. Zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe, pozwana ma 3 miesiące od daty wezwania do zapłaty na złożenie reklamacji lub uregulowanie należności. Powód wytaczając powództwo, uchybił w/w skazanej regulacji.

Pozwana wskazała, iż zgodnie z § 4 zawartego między stronami kontraktu zleceniodawcy przysługuje prawo do dokonania kompensaty. Strona pozwana wystawiła powodom notę obciążeniową nr N/000022/01/2018/PK na kwotę 4.042 euro i o taką kwotę winno być roszczenie powodów pomniejszone. Pozwana wskazała, iż podstawą wypłaty wynagrodzenia jest faktura VAT wraz z dokumentem WZ lub CMR (który przewoźnik winien przedłożyć zleceniodawcy w terminie do 7 dni od momentu wykonania zlecenia). Termin płatności liczony jest od momentu otrzymania przez zleceniodawcę dokumentów. Powodowie nie przedłożyli do pozwu potwierdzenia odebrania przez pozwaną dokumentów, dlatego nie udowodnili wymagalności należności żądanych pozwem.

Nadto pozwana podniosła, iż żądanie wypłaty rekompensaty za odzyskiwanie należności zgodnie z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych nie jest należne, albowiem powodowie nie wykazali z jakiego tytułu i za wykonanie jakich czynności domagają się wypłaty kwoty 2 831,34 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 sierpnia 2017 r. strony postępowania zawarły kontrakt o współpracy gospodarczej w zakresie przewozów krajowych i międzynarodowych nr (...) -296-08-2017, zgodnie z którym zleceniodawca tj. (...) Sp. z o.o. zlecała przewoźnikowi tj. M. T. (1) oraz M. S. wykonywanie przewozów krajowych i międzynarodowych ciągnikiem siodłowym z naczepą przewoźnika.

W okresie od października 2017 do lutego 2018 r. powodowie świadczyli na rzecz pozwanej usługi transportowe, za co wystawili następujące faktury VAT:

- Nr 20/23/10/17 na kwotę 1.143,90 euro z terminem zapłaty do dnia 8 grudnia 2017 r.;
- Nr 07/17/11/17 na kwotę 651,90 euro z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018 r.;
- Nr 08/17/11/17 na kwotę 861 euro z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018 r.;
- Nr 09/17/11/17 na kwotę 528,90 euro z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018r.;
- Nr 10/17/11/17 na kwotę 861,90 euro z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018 r.;
- Nr 11/17/11/17 na kwotę 2.757 zł z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018 r.;
- Nr 12/17/11/17 na kwotę 2.343,08 zł z terminem zapłaty do dnia 5 stycznia 2018 r.;
- Nr 19/30/11/17 na kwotę 2.029,50 zł z terminem zapłaty do dnia 19 stycznia 2018 r.;
- Nr 03/08/12/17 na kwotę 1.353 euro z terminem zapłaty do dnia 29 stycznia 2018 r.;
- Nr 04/08/12/17 na kwotę 1.414,50 euro z terminem zapłaty do dnia 29 stycznia 2018 r.;
- Nr 07/11/12/17 na kwotę 602,70 euro z terminem zapłaty do dnia 2 lutego 2018 r.;
- Nr 08/11/12/17 na kwotę 787,20 euro z terminem zapłaty do dnia 2 lutego 2018 r.;
- Nr 19/28/12/17 na kwotę 1.968 zł z terminem zapłaty do dnia 15 lutego 2018 r.;
- Nr 20/28/12/17 na kwotę 1.230 zł z terminem zapłaty do dnia 15 lutego 2018 r.;
- Nr 01/05/01/18 na kwotę 1.045,50 zł z terminem zapłaty do dnia 26 lutego 2018 r.;
- Nr 02/05/01/18 na kwotę 1.845 zł z terminem zapłaty do dnia 26 lutego 2018 r.;
- Nr 03/05/01/18 na kwotę 1.960 zł z terminem zapłaty do dnia 26 lutego 2018 r.;

Dowód: kontrakt o współpracy (k. 17), faktury VAT wraz z dokumentami transportowymi (k. 18-71).

Wezwaniem do zapłaty z dnia 13 lutego 2018 r. oraz z dnia 28 lutego 2018 r. powodowie wezwali pozwaną do uregulowania zaległych faktur wynikających z wykonanych zleceń w łącznych kwotach 15.178 zł oraz 8.205 euro, a także kwotę 2.831,34 zł tytułem kosztów odzyskania należności.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 13 lutego 2018 r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 72-76), wezwanie do zapłaty z dnia 28 lutego 2018 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 77-80).

W dniu 21 marca 2018 r. pozwana uregulowała na rzecz powodów fakturę nr (...) na kwotę 2 343,08 zł.

Dowód: potwierdzenia wykonania przelewu (k. 84).

Stan faktyczny sprawy ustalono na podstawie zaoficerowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci: kontraktu o współpracy, faktur VAT, potwierdzeń zapłaty, korespondencji, których autentyczności i treści żadna ze stron nie kwestionowała, co pozwalało uznać je za właściwe i miarodajne źródło informacji o okolicznościach sprawy.

Ponadto Sąd nie poczynił ustaleń w oparciu o rejestry zakupów VAT oraz zestawienia obrotów i sald pozwanej, o które wniosowała strona powodowa, albowiem nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności pozwana podniosła zarzut przedwczesności roszczenia. Należy wskazać, iż w niniejszej sprawie terminy zapłaty za poszczególne zlecenia transportowe zostały wskazane w wystawionych fakturach VAT, wymagalnych w chwili złożenia pozwu.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zapłaty za nieuregulowane faktury VAT oraz rekompensaty za odzyskiwanie należności naliczona na podstawie art. 10 ust. 1. ustawy z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Ustawa z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych stanowi implementację Dyrektywy (...) z dnia 16.02.2011r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Celem dyrektywy jak i ustawy krajowej jest zwalczanie opóźnień w płatnościach. W przypadku opóźnienia w zapłacie należności wynikających z umowy, zgodnie z ww. sprzedającemu przysługiwały odsetki w wysokości odsetek od zaległości podatkowych, określone na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa.

W przypadku opóźnienia w zapłacie należności wynikających z umowy, zgodnie z ustawą z dnia 8.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych sprzedającemu przysługiwały odsetki w wysokości odsetek od zaległości podatkowych, określone na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa oraz mógł on domagać się od sprzedawcy bez konieczności wzywania, zapłaty z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartości kwoty 40 Euro. Celem wprowadzenia tego uregulowania było zapewnienie wierzycielowi rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Przepis art. 10 ustawy nie przewiduje obowiązku spełnienia przez wierzyciela jakichkolwiek dodatkowych warunków, ani wykazania poniesienia uszczerbku, lecz przewidziana w nim rekompensata jest rekompensatą za koszty, które musi on ponieść w związku z odzyskiwaniem należności. Zapis dyrektywy unijnej oraz przepisy ww. ustawy wskazują że przyjęta regulacja ma na celu zapewnienie wierzycielowi zwrotu minimalnych kosztów odzyskiwania należności zapłaconych po terminie uznanym przez ustawodawcę jako nadmierny, a więc podlegający zwalczaniu. Celem wprowadzenia rekompensaty jest zapewnienie zwrotu kosztów odzyskania należności przeterminowanych. W niniejszej sprawie nie sposób w ogóle mówić o poniesieniu przez wierzyciela jakichkolwiek kosztów w związku z odzyskiwaniem należności. W niniejszej sprawie pozwana nie uregulowała wystawionych faktur w wyznaczonych w nich terminach, co zgodnie z ustawą uprawnia do wniosku o rekompensatę w wysokości 40 euro.

Pozwana kwestionowała wysokość dochodzonego pozewem roszczenia, domagając się jego obniżenia o kwotę wystawionej powodom noty obciążeniowej. Stanowisko to nie zasługiwało jednak na uwzględnienie o czym szczegółowo niżej.

W niniejszej sprawie bezspornym pozostawało, że strony łączył kontrakt o współpracy gospodarczej w zakresie przewozów krajowych i międzynarodowych.

Pozwana nie zaprzeczała zawarcia kontraktu oraz wykonania transportów przez powodów. Nie podważyła również wystawionych faktur VAT, zarzucając jedynie, iż roszczenie winno zostać pomniejszone o kwotę 4 042 euro tytułem wystawionej powodom noty obciążeniowej oraz o kwotę 2 831,34 zł stanowiących rekompensatę za odzyskiwanie należności, wskazując, iż została bezpodstawnie naliczona. Dołączyła do akt notę obciążeniową na kwotę 4 042 euro z dnia 26 stycznia 2018 r. oraz oświadczenie o dokonanych potrąceniu w zakresie wskazanych w nim faktur, wystawione

również w dniu 26 stycznia 2018 r. Nadto pozwana w żaden sposób nie udowodniła, by w/w dokumenty zostały przekazane powodom.

Zgodnie z art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Z kolei z art. 499 k.c. wynika, iż potrącenie dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie, a zatem dochodzi ono do skutku w dacie kiedy dotarło do adresata. Pozwana nie wykazała, by nota została dostarczona powodom, co oznacza, iż wierzytelność powoda, nie wygasła do wysokości wskazanej w notcie obciążeniowej wskutek dokonania tego bezskutecznego potrącenia.

W tym miejscu podnieść trzeba, że zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Uwzględniając treść art. 6 k.c. trzeba stwierdzić, że do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczających to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie (wyrok SN z dnia 19 listopada 1997 r. I PKN 375/97). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r. I CKU 45/96). Innymi słowy na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioszek o oddalenie powództwa.

Natomiast stosownie do art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie z zasadą kontradyktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie Sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (tak uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00). Przepisy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. wskazują, iż to na stronach ciąży obowiązek wykazywania swoich twierdzeń. Rola sądu w zakresie dowodzenia w postępowaniu cywilnym procesowym, sprowadza się – co do zasady – jedynie do oceny złożonego przez strony materiału dowodowego, o ile jest on dopuszczalny i zawnioskowany w należyty terminie. Zaznaczyć należy, iż dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony (ani materialno-prawnym, ani procesowym), a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Nie istnieje zatem żadna możliwość egzekwowania od strony aktywności w sferze dowodowej – sąd nie może nakazać czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu. Jedynie od woli strony zależy, jakie dowody zostaną przez sąd przeprowadzone. Przeciwno stronie natomiast – co wynika z art. 6 k.c. – skierują się ujemne następstwa jej pasywnej postawy. Fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają skutków prawnych z nimi związanych, co ostatecznie może prowadzić do przegrania procesu.

W ocenie Sądu pozwana przedstawiając notę obciążeniową oraz oświadczenie o kompensacie nie wykazała, by zostały one doręczone powodom, związku z czym, nie sprostał dyspozycji art. 6 k.c. Ponadto należy się zgodzić ze stanowiskiem powoda, że aby można było skutecznie dokonać potrącenia czy kompensaty to roszczenie potrącanie musi być wymagalne, tymczasem pozwana dokonała kompensaty w tym samym dniu co wystawienie noty obciążeniowej.

W tym stanie rzeczy należało uznać, że roszczenie powodów pozostaje usprawiedliwione w całości, a dokonana kompensata nieskuteczna.

Od należności głównych przysługiwały powodom także odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych (art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych), liczone od następnego dnia po wskazanych w fakturach terminach zapłaty.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania strony powodowej złożyły się kwoty: 2.489 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800), co daje łącznie 6.106 zł.

SSR Jolanta Brzęk